

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы
Якты Күл авыл жирлеге Советы**

КАРАРЫ

№ 155

31.01.2025 ел.

**Якты Күл авыл жирлеге Уставында
Зэй муниципаль районы
Татарстан Республикасы
Үзгәрешләр керту турында**

«Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренең) үз көчләрен югалтуын тану турында» 2024 елның 8 августындагы 232-ФЗ номерлы Федеरаль законнар нигезендә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федеरаль законның 14 һәм 16 статьяларына үзгәрешләр керту хакында» 2024 елның 22 июлендәге 213-ФЗ номерлы, «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2024 елның 12 октябрендәге 81-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законның 44 статьясы белән «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы; Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районның Якты Күл авыл жирлегенең гамәлдәге Уставы нигезләмәләрен гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында; Зэй муниципаль районның Якты Күл авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТЕ:

1. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районның Якты Күл авыл жирлеге Уставына күшымта нигезендә үзгәрешләр кертергә.
2. Россия Федерациисе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә дәүләт теркәве өчен Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районның Якты Күл авыл жирлеге Уставына кертелгән үзгәрешләрне жибәрергә.
3. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районның Якты Күл авыл жирлеге Уставына кертелгән үзгәрешләрне дәүләт теркәвенә алганнан соң билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карап билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве һәм бастырып чыгарылғаннан соң үз көченә керә.
5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

**Совет рәисе,
авыл жирлеге башлыгы**

3.3.Мөхтәров

Татарстан Республикасы
Зэй муниципаль районы
Якты Күл авыл жирлеге
Советының 2025 елның
«31» гыйнварындагы 155 номерлы
карарына күшымта

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы
Якты Күл авыл жирлеге Уставында Үзгәрешләр**

Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге Уставына түбәндәге эчтәлекле үзгәреш кертергә:

1. 1 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Муниципаль берәмлекнен рәсми исеме - «Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге», кыскартылган исеме «Якты Күл авыл жирлеге» (алга таба текст буенча - авыл жирлеге);

а) 12 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«12) балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнашу, яшьләрнен хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэммин иту һәм яклау чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программалар эшләү һәм гамәлгә ашыру, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруны оештыру һәм гамәлгә ашыру;»

б) түбәндәге эчтәлекле 20 пункт өстәргә:

«20) «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон, хужалык кенәгәләрендә гражданнар алыш бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны исәпкә алуны гамәлгә ашыру.»;

3. 11 статьяның 7 өлешендәге икенче абзацында «жирлекнен сайлау комиссиясе» сүзләрен «тиешле референдум комиссиясе» сүзләренә, «Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенен башкарма органы» сүзләрен «Татарстан Республикасы башкарма органы» сүзләренә алмаштырырга;

4. 12 статьяның 3 өлешендә дүртенче жөмләне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Федераль законда билгеләнгән очракларда муниципаль сайлаулар тиешле сайлау комиссиясе яисә суд тарафыннан билгеләнә.»;

5. 13 статьяда:

а) 5 өлештә «жирлекнен сайлау комиссиясе» сүзләрен «Жирле референдумны әзерләүне һәм уздыруны оештыручи сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 8 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Инициатив төркем үтепчеләрнән караганда, жирле референдумны әзерләүне һәм уздыруны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне билгеләүне оештыручи сайлау комиссиясе тарафыннан тиешле депутат аны чакыртып алу өчен нигез буларак күрсәтелә торган хәлләр турында аңлатмалар бирергә, кирәклө документларны тапшырырга хокуклы. Күрсәтелгән депутат, жирле референдумны әзерләүне һәм уздыруны оештыручи сайлау комиссиясе, жирлек Советы утырышларын уздыру көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча, алдан ук аларны уздыру вакыты һәм урыны турында язмача хәбәр итеп бергә тиеш.»;

в) 12 өлештә «жирлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Жирле референдумны әзерләүне һәм уздыруны оештыручи сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

6. 18.1 статьяда:

а) 2 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Авыл торак пунктының Иске ста-тьясы составына әлеге авыл торак пункты керә торган жирлек советы тарафыннан авыл торак пунктының гражданинары жыенын тәкъдим итү буенча билгеләнә. Авыл торак пунктының Староста әлеге авыл торак пункты территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукуна ия Россия Федерациясе гражданинары йә тәкъдим ителгән көнгә 18 яшкә җиткән һәм шуны авыл торак пункты территориясендә урнашкан торак урыны булган Россия Федерациясе гражданинары арасыннан билгеләнә.»;

б) 3 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Авыл торак пунктының Староста дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны биләүче зат булмый, мона үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыруучы жирлек Советы депутаты яисә муниципаль вазыйфасы муниципаль вазыйфа керми.

г) 5 өлешнең икенче абзацында «1 - 7 пунктларында» сүzlәрен «1 - 7 һәм 9.2 пунктларында» сүzlәренә алмаштырырга;

7. 22 статьяның 3 өлешендә:

а) 2,3,4,5,1 пунктларын үз көчләрен югалткан дип танырга;

б) 5 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) жирлек составына керә торган торак пунктта шуны торак пункт территориясендә гражданинарының үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;»;

8. 29 статьяда:

а) 7 өлештә «Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе)» сүzlәрен «Татарстан Республикасы башлыгы (Раиса) сүzlәренә алмаштырырга;

б) 8 өлештә «Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе)» сүzlәрен «Татарстан Республикасы башлыгы (Рәис) сүzlәренә алмаштырырга;

в) 9 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

г) түбәндәге эчтәлекле 9.1 өлеш өстәргә:

«9.1. Депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфай заты, муниципаль вазыйфаны биләүче башка зат «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 3 - 6 өлешләрендә каралган тәртиптә мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәгән, шулай ук мондый бурычларны үтәмәгән очракта, әлеге Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен жаваплылыктан азат ителә.»;

9. 32 статьяда:

а) 14 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

б) түбәндәге эчтәлекле 31 пункт өстәргә:

«31) муниципаль хокукий актларны халыкка житкерү, муниципаль берәмлек халкына рәсми мәгълүмат житкерү өчен массакүләм мәгълүмат чарасы һәм (яисә) челтәр басмасы учреждениесе;»

10. 37 статьяның 3 өлешендә «комиссиянең «комиссияне оештыруучы муниципаль сайлауларны һәм уздыруны» сүzlәрен «сайлау комиссиясе жирлеке» сүzlәренә алмаштырырга;

11. 39 статьяда:

а) 1 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 10.1 пункт өстәргә:

«10.1) аларга чит ил агенты статусы алу;»;

б) түбәндәге эчтәлекле 2.1 өлеш өстәргә:

«2.1. Депутат житди сәбәпләрсез жирлек Советының барлык утырышларында алты ай

рэйттэн булмаган очракта, жирлек Советы депутаты вәкаләтләре жирлек Советы каары белән вакытыннан алда туктатыла.»;

в) 3 өлештә «1 өлешнен 1-7, 10 һәм 11 пунктларында» сүзләрен «1 өлешенең 1-7, 10, 10.1 һәм 11 пунктларында» сүзләренә алмаштырырга;

г) 7 өлештә «Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен «Татарстан Республикасы башлыгы (Рәис)» сүзләренә алмаштырырга;

12. 40 статьяга түбәндәге эчтәлекле 5 өлеш өстәргә:

«5. Жирлек башлыгы бер үк вакытта жирлек советын һәм жирлек башкарма комитетын житәкли.»;

13. 41 статьяның 1 өлешендәге икенче абзацында «Татарстан Республикасы Президенты» сүзләрен «Татарстан Республикасы башлыклары (Рәис)» сүзләренә алмаштырырга;

14. 42 статьяда:

12.1) түбәндәге эчтәлекле 5.1 өлеш өстәргә:

«5.1. Жирлек башлыгы «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 3 - 6 өлешләрендә каралган тәртиптә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм коррупциягә каршы көрәш максатларында әлеге Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән бурычларны үтәмәгән, мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәгән, шулай ук мондый бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Федераль законның 13 статьясындагы 3 - 6 өлешләрендә каралган тәртиптә аңа бәйле булмаган хәлләр нәтижәсө дип таныла.»;

12.2) 7 өлешнен 2 пунктында:

а) «а» пунктчасында «муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппаратына,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) «б» пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыельышында катнашу, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы башлыгына (Рәис) алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;»;

15. 44 статьяның 4.1 өлешендә «Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен «Татарстан Республикасы башлыклары (Рәис)» сүзләренә алмаштырырга;

16. 47 статьяда:

а) 5 пунктның 6 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнаша, яшьләр хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэммин иту һәм яклау чараларын эшли һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программалар эшли һәм гамәлгә ашыра, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру мониторингын оештыра һәм гамәлгә ашыра;»;

б) 9 пункта түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«- гражданин «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә хужалык алып баручы шәхси ярдәмче хужалыкларны поххужалык кенәгәләрендә исәпкә ала.»;

17. 61 статьяда:

а) 1 өлештә:

1 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, яклар конфликтын булдырмау һәм (яисә) җайга салу чараларын затның күрмәве;»;

2 пунктны түбәндәге редакциядә бәяп итәргә:

«2) үз керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре хакында белешмәләрне тапшырмау, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, алдан ук тулы булмаган белешмәләр тапшыру йә, әгәр федераль законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, белә торып дөрес булмаган белешмәләр тапшыру;»;

б) 2 өлешкә «, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш,» сүzlәрен өстәргә;

18. 69 статья түбәндәге редакциядә бәяп итәргә:

«69 статья Муниципаль хокукий актларны халыкка житкерү һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе

1. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагыла торган муниципаль норматив хокукий актлар, гамәлгә куючы булып тора торган оешмаларның хокукий статусын билгели торган муниципаль норматив хокукий актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төzelә торган килешүләр рәсми игълан ителгәннән соң үз көченә керә.

2. Муниципаль норматив хокукий актны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төzelгән килешүне рәсми игълан иту булып түбәндәгеләр тора:

1) Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) тулы текстны рәсми бастирып чыгару; массакуләм мәгълүмат чарасы буларак теркәлу турында таныклык № ФС77-60244 бирелгән 17.12.2013 Элемтә, мәгълүмат технологияләре һәм массакуләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт (Роскомнадзор) яисә «Яңа Зәй» газетасында, ПИ № ФС7-4764 массакуләм мәгълүмат чарасы буларак теркәлу турында таныклык 30.11.2007 Массакуләм коммуникацияләр һәм мәдәни мирасны саклау өлкәсендәге законнарның үтәлешенә күзәтчелек буенча федераль хезмәт тарафыннан бирелгән;

2) Зәй муниципаль районның рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә <https://zainsk.tatarstan.ru> урнаштыру.

3) түбәндәге адреслар буенча урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштыру:

Татарстан Республикасы, Зәй районы, Якты Күл авылы, Академик Гортышов ур., 10 й

Татарстан Республикасы, Зәй районы, Якты Күл авылы, Ленин ур., 89А й.

Татарстан Республикасы, Зәй районы, Утяшкин авылы, Совет ур., 12 й.

Татарстан Республикасы, Зәй районы, Пустын авылы., Узәк ур., 2 й.

3. Гражданнарның Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталына үтеп керүен тәэмин иту өчен түбәндәге адреслар буенча урнашкан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәренә тоташу пунктлары гамәлдә: Татарстан Республикасы, Зәй районы, Якты Күл авылы, Академик Гортышов ур., 10 йорт (Поселение башкарма комитеты), Татарстан Республикасы, Зәй районы, Якты Күл авылы, академик Гортышов ур., 10 йорт (китапханә).

4. Жирле үзидарә органнары арасында төzelә торган муниципаль норматив хокукий актлар, килешүләр аларны имзалаған көннән алыш жиде көн эчендә, таратуы федераль закон белән чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукий актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, халыкка игълан ителә.

5. Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукий актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

6. Әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелмәгән муниципаль хокукий актлар имза

салынган көннән үз көченә керә, әгәр акт үзе тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса.

7. «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә тиешле сайтларның доменнарын һәм муниципаль хокукий актларны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләрне халыкка чыгару (рәсми бастырып чыгару) гамәлгә ашырыла торган массакүләм мәгълүмат чаралары буларак аларны теркәү турында белешмәләрне күрсәтеп, вакытлы матбуат басмалары, чeltәр басмалары исемлеге жирлек башлыгының хокукий актын бастырып чыгару юлы белән бөтен игътибарга житкерелә.»;

18. 72 статьяга түбәндәгә эчтәлекле З өлеш өстәргә:

«3. Жирле үзидарә органнары муниципаль милектәге электр чeltәре оешмасы яисә Татарстан Республикасы чикләрендә эшләүче территориаль чeltәр оешмасы системасындағы электр чeltәре хужалығы объектларын, Россия Федерациясенең электр энергетикасы турындағы законнарында билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда түләүсез биләүгә һәм алардан файдалануға тапшыруны гамәлгә ашыра.».